

Makfa ar peefubtifchanu
par pafli:
par gadu 1 rub. 60 lap.
pufgadu 85

Makfa beſ peefubtifcha-
nas Riga:
par gadu 1 rub. — lap
pufgadu 55
3 mehnefchi 30

Rahj. w. teel ifdohts feſt-
beenaſm no p. 10 fafthot

Mahjas weefis.

Ernf Plates, Mahjas weefa ihpaſchneekſ un apgaſdatajſ.

Mahjas weefis iſnahr ween reiſ pa nedetu.

Makfa
par fludinaſchanu:
par weenas fleijas ſmallu
rakſtu (Petit)-rindu, jeb
to weeru, to tabda rinda
eenem, makfa 10 lap.

Kedahija un ekpedijija
Riga,

Ernf Plates hiſſchu- un
graſmatu- drufatara pee
Webtera haſntas.

No. 4.

Seſtdeenā 28. Janwar.

1878.

Kahditaſ.

Jaunakahs ſinas. Telegrafa ſinas.
Selfſemes ſinas. No Riga: noſlihduschi behrni. No Smilteneſ:
mahjaitaja atwadifchanahs. No Dohles draudſes: teateris un weefibas wafars.
No Kulbigas: pilſſehtas aiſſtaſhwi. No Kurjemeſ: pahr militſcheem. No
Keepajas: pilſſehtas aiſſtaſhwi. No Mehwoles: leela ſahdſiba. No Rowgo-
rodes: iſſitſis behrninſch. No Roflowas: eſhmohſis eeradums. No Peterbur-
gas: poliſitilſas buhſchanā. No Plojſas: nelaimigſ atgadujums.

Kara-ſinas. Ubrſe meſ ſinas. No Berlineſ, no Wahzijas, no Wiynes, no Greeti-
jas, no Konſtantinopeles, no Aſijas, no Karſes, u. t. pr.
Peelikuma: Nebſihwais weefis. Graudi un ſeedi.

Jaunakahs ſinas.

No Peterburgas tai 27. Jan. Pehz meera-nolihgumeem Tur-
zija tuhliit uſ Melnas juhras atzel brankſchanas aiſtureſchanu un
apgalwo andeles brihwibu. Kad ledus atkaus, tad Turki atſtaſhs
Sulimn, Auſſſchuku, Elliftriju un Widinn. No Kreewu puſes teel
brankſchanas aiſtureſchana Donawa atzelta, un tā tad brankſchana
pa Donawu ir ſwabada. Schahdas juhrmalas teel Kreeweem at-
ſtaſhtas: Melnas juhras wafara-puſe ta juhrmala no tagadeſahm
Kreewu rohbeſchahm lihds Baltſchikai, lihds ar ſcho pilſſehtu. Bur-
gas un Widia teel no Kreeweem eenemtas. Pee Marmora juhras
wineem teel ardohts tas ſtrehkiſ no Bojn-ſchekmedſes lihds Schar-
kiojai, lihds ar ſcho pilſſehtu; tad eekſch Archipeles ta juhrmala no
Urſchjas lihds Natri. Turku oſhts andele ir brihwa, wiſas prezes
war eewest, tikai kara-mantas ne. Turzijas waldiba par tam gahda,
ka telegrafa ſaweenoſchana ſtarp Konſtantinopeli un Odeſu teel ee-
taifita; tas patſ noteel no Kreewu puſes.

No Riga. Riga pilſſehtu aiſſtaſhwi zelſchanas leeta
mums japafino, ka preekſch ee-eeſchanas zelſchanas-ſapulze
ja-iſnem bikete. Biketes war iſnemt tai laika no 23ſcha
Janwara lihds 4tam Februarim. Biketes teel katram weh-
tajam beſ makfas iſdohtas un ir dabujamas leelaja gildes
namā pa minetu laiku il deenas no pulſten 10 rihta lihds
pulkſten 3 pehz puſdeenas. Kaſ eet biketi iſnemt, lai panem
paſi jeb zitu paſei lihdsfigu ſihmi lihds. Kaſ tai laika no
23ſcha Janwara lihds 4tam Februarim ee-eeſchanas biketi
ne-iſnems, tas pee zelſchanahm newarehs dalibu nemt. Katrs
wehletajſ dabuhs diwi ee-eeſchanas-biketes un weenu baltu
ſtempeletu ſihmiti preekſch kandidatu uſrakſifchanas. Uſ biketehm
ir uſrakſitas deenas, kurā ja-eet uſ zelſchanas ſapulzi. Bi-
ketes un zelſchanas-ſihmite tad jaglaba lihds zelſchanas deenai.

— Scho ſwehtdeenu buhs N. L. beedribā konzerte, kurās
eenahſſchanas nahls pa dafai ſtudentu ſtipendijahm par labu.

No Peterburgas. Rā „Goloſs“ ſino, tad ſtarp luhgſcha-

nas rakſtu eeſneedſeem, kurus generalis Trepowſ patſ fa-
nehma, atradahs kahda 25 gadus weza dahma, kaſ teiza, ka
eſoht kahda leitnanta meita un ka winu ſauzoht Eliſabeti
Zwanownu Roſlow, un luhdſa, lai winai dohdohht leezibas-ſihmi.
Kad generalis luhgſchanas rakſtu bija ſanehmis, tad winſch
greesahs pee zita luhdſeja. Schini azumirkli dahma iſwilla
iſ kabatas rewolweri un ſchahwa uſ generali, kaſ winas ſu-
wumā ſtahweja. Lohde eeſtrehja kreija gurnu kaulā, weenu
kaulu eeplehſuſe un til dſiki eegahjuſe, tā ka pehz ahrſtes
dohmahm to newareſchoht iſnemt. Scho noſeegumu noſeedſ-
neeze nodarijuſe, tapehz ka generali Trepowu newarejuſe
eeredſeht.

No Maſlawas. Rā tureenſ Wahzu awiſe ſino, tad
ſchini gadā zaur Maſlawu un uſ Maſlawu tilſchoht atweſtas
74 wagonu rindas ar Turku wangineekeem. 11 wagonu
rindas jaw lihds 16tam Janwarim atnahluſſchā. Zaur zau-
rim rehſinoht katrai rindai ir 30 wagoni un katram wago-
nim kahdi 40 Turki, tā tad katra wagonu rinda atwed kah-
dus 1200 Turkus un 74 rindas kahdus 90,000 Turku
wangineekus.

Telegrafa ſinas.

No Romas tai 26. Janwari. Pahweſts Pius IX. ir ſcho-
deen (26. Janw.) pulſten 4 un 58 minutes pehz puſdeenas
nomiris.

No Berlineſ tai 25. Janwari. Pee Wahzijas walſis-
ſapulzes atklahſchanas tureta trohna-runa, ſihmedamahs uſ
ahrigu politiku, ſaka: (Wahzijas) keiſars zeroht, ka drihſumā
gaidamais meers Konſtantinopeles konſerenzes nolikumus leeta
liſſchoht un paſtaſhwigi apdrohſchinaschoht. Ta maſa daliba,
kaſ Wahzijas pee Turzijas leetas eſoht, dohdohht winai to
eeſpehju, beſ kahdu labumu eeguſſchanas weepalihdſeht pee
weenprahtigas iſlihgſchanas ſtarp zitahm walſtim pahr to, ka
Auſtrumā wairs tahdas julas nenoteekoht un kriſtigo liktens
teekoht pahrlohohts. Wahzijas keiſars pa tam gahdaſchoht,
ka meers ſtarp zitahm walſtim tilſchoht uſturehts.

No Atehnes tai 26. Janwari. Turzijas waldiba bija zi-
tas walſtis luhguſe, lai Greetiju aiſklawejoht, ka ta ſawus
kara-pulkus Turzijas pawalſtēs neſuhtoht, jo Turzija pate ſa-
wās pawalſtēs kahrtibu uſtureſchoht. To ari zitas walſtis da-
rija Greetijai ſinamu, bet Greetija tomehr ſawus pulkus uſ
kazu iſrihko.

Redsihwais weesis.

(States Nr. 1.)

"Tikai leela fahde, ka jaunais Gahns fchodeen truhfi!" fazija Bander lungs tahtlat. "Smuks flaisis wihreets, es tew faku, lohti patihlams un eemihlejams; ir wairaf fohlas baudijs, nefa wina tehws. Es faderu, tu no wina netiksi wata, kad tu wina tikai weenreis redsefi. Es faderu, tu kritisi papum ap kaku un pateiksees winam."

"Warbuht, papin! Kad tas ta ir, tad es to ari labpraht ta darischi. Bet kamehr es wina ne-efmu redsejuse, efmu es — un juhs sinat mihto papin, dsimfchanas deena man ir brihw weenu luhgfchanu preefscha zelt! un tad es juhs luhfsu, neweena wahrdina no wina wairaf nerunaht, pirms es wina ne-efmu redsejuse!" Bander lungs farauza peeri, un beidsot fazija: "Ka pawehlat, jaunkundse, bet ta bija mulkiga luhgfchana! tomehr wina geld. Mama sawa laika tahdas blehnas neluhfda!"

"Draugs!" fazija Bander mama us papu, "nepahmet Fridrikei neneeka! Tew newaijaga aismirft, ka tagad winas dsimfchanas deena ir, neweens nedrihfti winau apbehdinahi!"

"Tew ir taisniba, mam!" atbildeja wezais. "Winfch pateesi drihs nahks. Jauns mehnesis ir tuwu un tad jaw laiks grohfiisees."

Ar fcho fahlahs zitas runas, kaut gan fahloht drufzin stihwi, bet tahtlat un wehlat palika wisi it preezigi, ka kad nekas nebuhtu notizis. Tikai kapteins pee wifahm farunahm bija auffs. Bander gaspascha, la rahdijahs, bija to pamanijuse un pildija alash wina glahfi. Fridrike flatijahs us winau ar isluhlobamahm un klauschinadamahm azim. Un kad abu azis kahdreis fatikahs, tad islikahs, ka weena dwehfele gribetu ohtra! lo prasht. Waldrika azis rahdija klusu pahremfchanu, un Fridrikes dwehfele, ka kad wina no Waldrika azim jaunu zeribu mantotu. Ziti plahpaja tahtlat; wini jauki farunajahs, un Bander papus dabuja sawu agrako preeku atfal atpakaf. Notika, kad pehz pabeigtas pufdeenas maltites fwehtku behnam peenahzigo butfchinu wajadseja dabuht, ka tad Waldrikis ar Fridrikei kohpa preefsch tehwa stahweja.

"Klausees, Nihkit," fazija pahrlustigais tehws, "dohma ta, ka Juris buhtu tas, kuru es no strahpes bihdamees, newaru peemineht. Dohma, ka winfch tas buhtu, tad tew ta butfchina pawifam zitada isnahks, prohwe tikai, mulkite!"

Waldrikis un Fridrike stahweja weens pret ohtru. Winfch nehma winas rohku. Nopeetni, gandrihs behdigi usluhlobamees, peeleezahs wini deht fluhpftifchanahs. Wezais leza ka sakis fahnus, gribedams to butfchinu flaidri redseht. Butfchina tapa dohta. Kamehr wini paschi atpakaf atlahpahs, fahlehdjahs winau rohkas zeetaki kohpa. Waldrikis palika bahls un Fridrikes azis aptumfchojahs ar weenu afaru. Wini flehdsa wehl reis sawas luhpas kohpa. Rahdijahs, ka pehz fchihis wini jaw gribetu fchirtees. It ka no nejaufchi fahfrehja atfal winau luhpas kohpa. Tad steidsahs Fridrike ditti raudadama prohjam; Waldrikis atlahpahs lihds lohgam un fihmeja tur fo ar pirftu us noswihdusfchajahm lohgu ruhteh.

Wezais grohfiija galwu us labo un kreiso pufi, tihri ka meets us weetas stahwedams. "Bee johda, kas tad nu ir atfal? Kas tai meitenei laifch?" winfch fauja, "kas winai ir notizis? Bander gaspascha nolaida azis, jo wina sinaja gan

kas Fridrikei notizis bija, un fazija us Bander lungu: "Papa, taupi tagad to meitene! Lai wina israudahs!"

"Bet, bet" . . . fauja ahtri wezais un fkehja pee Fridrikes. "Kas tew ir, behrens? kam tu raudi?"

Wina raudaja uu atbildeja, ka wina pate nesinoht, kamdeht wina raudoht.

"Ak, blehnas!" fauja Bander tehws. "Tew ir kas notizis. Waj tew ir kahds kaitinajis. Waj mama ir tew . . ."

"Ne!"

"Waj kapteins tew ir fo teizis?"

"Ne!"

"Bee johda, es taf ne! — fo? Kuna waj es? Ta jahka deht? Waj kamdeht tu waretu raudaht?"

Bander gaspascha atwilkta winau lehni no Fridrikes noht un fazija: "Papa, tu esi sawu wahrdu pahrfahpis un winau apbehdinajis! Tu ne-efi winas luhgfchanu ispidijis, un atfal, tu sini gan . . ."

"Winai to fwefchineeku peeminejis! Tew ir taisniba, man to newaijadseja dariht! Lai paleef, Nihkit, tas wairs nenotiks! Bet waj tad us papu ari ta wajaga launotees?"

Fridrike apmeerinajahs. Bander mama weda winau pee kohles. Waldrikim wajadseja winau usstimmeht. Alnesa fleiti un isprohweja jaunahs notes. Fridrike ar Waldrika pawadifchanu fpehleja fcho wakar it brangi. Schis wakers pahrgahja it flaisi.

Bander papus tureja wahrdu. Winfch ne ar weenu wahrdu wairs Gahnu nepeemineja. Bet parwelta! Mahja ikkatis no wina ween dohmaja. Bander gahja weenabi, rihtos pufdeenas un wakaros pee barometera (laika rahditaja glahses) un fita tur ar pirftu, gribedams lai barometeris tahdu laiku rahda, ka flimigi laudis waretu zehoht. — Kad ziti neredseja, tad Fridrike ari fita pee barometera ar pirftu, gribedama, ka winfch fliktu laiku rahditu. Waldrikis un ne masaf Bander gaspascha, luhloja ari weenumehr us barometera.

"Lais us wifadu wihfi labofees!" teiza weena deena Bander tehws, kad winfch weens pats ar mamu istaba bija. "Mahkuli isdalahs. Es dohmaju, winfch jaw ir zeta!"

— "Lai Deews pafarga, papu! Man rahdahs, ka buhtu gudraki Gahna lungam rakstih, lai winfch preefsch seemasfwehtkeem nemas us Herbesheimi nenahk. Un kaut gan es tai dumjai teilai nebuht netizu, tomehr man paleef ta ehromoti ap duhfchu, kad es no tam dohmaju."

"Ei, ei, mam, tu dohma no redsihwa weesa! Blehnas! kaunees!"

"Es ari faku, wihrin, ka tahs ir blehnas! Bet kad nu mihsu behnam atwentes laika ari zits kas notiktu, arweenu buhtu . . . ja, tikai tahs dohmas war jaw Nihkiti flimu padariht. Un kad ari es gareem netizu, un ari Fridrike par tam smeijahs, tomehr neweena no mums par nakti us bajnizu ne-eetu. Zilwels jaw nu weenreis tahds ir. Nowilzini faderinafchanu, kamehr nelahgais laiks ir pagalam. Pehz atwentehm jaw teem jaunajem laudim ir pahrpahrim laika redsetees, faderinatees un aplahjotees. Kamdeht tad ta steigtees! Kamdeht tad newar pahri nedetas nogaidiht?"

"Kaunees, mam! Es jaw ar tahdeem neekeem nekulfchohs! Tikai kamdeht, kad tee mulki ta baidahs, buhs tai faderina-

ſchanai buht! Baijaga preeſſſſimi doht! Tas mums pee-
ſlahjahs! Kad to tee laudis te pilſſehſta redſehs, tad neweens
wairs uſ nedſſiwo weeſi nedohmahs; faderinaſim muhſu meitu
wiſahm piaphaſchanahm par ſpihti; lai Nihkrite ſawu galwu
patur un neweens winai faklu ne-apgreſſſ; tad mehs tuhlin
wiſeem mahneem faklu apgreſſſim. Gaudim tilai ſpredikoht:
eſat gudri! atgreſſſchatees no grehſteem! tas neko nepalihds; ti-
lai ſmuli papreeſſſu, mahjitajs papreeſſſu!

„Nu labi, teilſim ta, papa, tawſ behrens tew taf ari
ir mihtſch, teilſim ta . . . redſi, preeſſſ ſimts gadeem wai-
jaga tomehr, ta baſnizas grahmata to peerahda, lah dai ne-
laimei notikuſſchai buht, lai nu buhtu lahda buhdama, war-
buht ka ari toreis bija laudis, kaſ par wezo teiku ſmehjahs
— nu, dariſim mehs ari tapat! Bet ja ta faderinaſchana
ſchini atwentes laika, un wehl turklaht it ihpaſſchi, ka tagad
nu ir atkal 100 gadi palikuſſchi un nu mums tomehr kaſ
atgaditohs . . .

„Baga! tu taf negribi teikt, ka ari muhſu Nihkritei faklu
apgreſſſis! Es uſ tahdahm blehnahm nebuhnt nedohmajuu. No
tam tu nemaſ neruna, waj dſirdi?“

„Ne! bet, kad par prohwi Gahna lungs ſchinis nelah-
gas deenas pee mums brauktu, tahda ſemas laika, dohma ti-
lai, til ſlimigs, ka wiaſch rakſta. Tas laiks wina ſlimibu
war wehl ſliktaku padariht un nu buhtu mums ſlims . . .
warbuht pat nedſſiwo weeſis, man ir bail, to iſteikt. Un tad
nu wehl ſchis jaw ta par ſliktu iſflawetais laiks turklaht
— tad buhtu zaur tawu ſtuhrgalwibu ſchi mahnu ti-
ziba wehl jo wairak apſtiprinata . . . Draugs, apdohma
jel to!“

Bander lungs palika dohmigs un beidſoht nurdeja: „Mam,
es nemaſ ne-iſprohtu, ka tu uſ tahdeem neeſeem nahz, kuru
neweenam gitam zilwekam ſmadſenes nenah! Tu waretu brangs
dſeeſurineels buht! Es manu, ka juhs it wiſi eſat no Herbes-
heimes ſpohka apſehſti. It wiſi; tu, Fridrike, ari kapteins,
kaſ taf ſaldats grib buht, kaſeeris, grahmata wedejs un us-
raugs. Wiſi, es faklu! Bet neweens negrib to atſiht. Fu!“

„Kad tas pateſſſcham ta buhtu, bet ko es nebuhnt netizu,
tad nama tehwan tomehr preeklahtohs to nowehrſti, jo tas ne
jaunam Gahnam, ne Fridrikei neſlahdetu, kad wini lahdu meh-
neſi nogaiditu.“

„Wiſa mulkiba ſlahde! Tamdeht nekahda taupitſchana; kaſſſch
atklaht kaſſſch! No Fridrikes dſimſchanas deenas fakloht ir
wiſi ſche nama ta dulli palikuſſchi, ka kad paſtara deena tuwu
klaht buhtu! Welns pats ir nedſſiwo weeſa paſaku iſgudro-
jis. Mam, tas paliks ta, ta es eſmu teizis! Nekaſ netaps
grohſits! Es eſmu zeeti apnehmeeſ ſawu prahtu iſpildih!“

To fazidams iſſtrehja Bander lungs no iſtabas.

Bet tomehr nepalika it wiſs ka bijis. Ta ſaruna bija to-
mehr wina ſirdi lahdu fakni eelaiduſe. Winſch atrada, ka
mahjas meera deht tomehr labaki buhtu, faderinaſchana pehz
ſwehſteem notureht. Winſch Fridrikei lohti mihtloja, un ſchi
mihleſtiba darija winam daudſ ruhpes, welns tomehr waretu
lahdu ſitki iſdariht — un tad tas buhtu nedſſiwo weeſa darbs.
So tuwaki pirma atwente nahza, jo wairak winſch ſahla bai-
totees, un pat pret ſawu gribefchanu. Winſch wehlejahs, ka
wina nahlamais ſnohts tomehr tagad nenahſtu. Winſch pahr-
bihjahs, kad redſeja, ka debefis pilnigi noſklaidrojajs, un ka ſau-
like atkal mihtligi ſahla ſpihdeht, tihri ta kad ſchini wehlahja

rudenti wehl reiſ waſara gribetu ſahſtees. Winſch nu gahja
atkal pee barometera un ſita, lai dſihsſudrabs rahditu jel at-
kal ſliktu laiku.

Winſch lohti brihrijajs, ka mama, Fridrike, komandants un
beidſoht ari wiſi ziti mahjeneeki lihds ar jauko laiku atkal
preezigas duhſchas atdabuja. Tilai wezais Banderſ pats ne-
bija ihſti pee kuraſchas.

Bander mama bija gan nomanijuſe, ka Nihkrites ſirſnina
daudſ kaſ pret bagata bankeera dehtu bija, ka pilſſehſas ko-
mandants winaſ ſirdi bija wairak, neka wajjadſigs par koman-
dantu palizis. Ne wiſ komandantam par labu, kuru wina
ta ſawas paſchas behrun mihleja, bija raudſiſuſe wezajam Ban-
der papam cerunaht, lai faderinaſchana uſtawejoht, bet grib-
dama nelaimi nowehrſti, kura daudſreis zaur tahdahm pahrſteig-
ſchanaſim zetahs. Wini wehlejahs, lai jaunee laudis papreeſ-
ſchu eepaſſitohs; Fridrikei jaw wajjadſeja dohmias mahzitees ar
ſawu likteni meera buht. Pee tam wina gribeja iſſnaht, waj
Gahns zaur ſawu ſirdi ar pateſſſcham Fridrikes ſirdi nopelnoht.
Tamdeht Bander mahte wezajam wina pahrſteigſas dariſchanas
deht, kuru winſch til dſimſchanas deena bija ſinamu darijis,
nebija neko pahrmetuſe, un wina iſwehleſchanaſi pretojuſehs.
Wina paſina Bander papu par daudſ labi; pretirunaſchana
buhtu winu uſ ſcho lektu wehl jo wairak eetrazinajuſe. Tam-
deht eeſahla wina to ſarunu ar wezo un eeduhra wina ſirdi
dſelonu un preezajajs lohti, kad wina manija, ka ſaruna ne-
bija wiſ beſ eeſpada palikuſe. Tamdeht bija wina jaw pa-
ſcha dſimſchanas deena uſ galwas-pilſſehſtu weenai draudſe-
nei rakſiſuſe lai wina iſflauſchinoht, ta janais Gahns uſwe-
dotees. Abilde atrahza tai paſcha deena, kad Bander lungs
par jauko laiku iſbihjahs. Gahna lungs tika draudſenes rakſta
par til gohdigu un brangu zilweku uſteikt, ka iſweens un iſ-
katis winu lihds ſchim eſoht lohti noſchehlojis, ka winam laut
gan wahjam un ſlimigam, no ſawa weza, nemihliga tehwa til
daudſ nepareſſibas bijis japanes. Preeſſſch tahdahm nedelahm
winſch bija wiſas tehwa dariſchanas uſuehmis. Wezais eiſoht
uſ laukeem dſihswoht, jo eſoht ari dikti wezs un wahſſch, ne-
waroht fadſirdeht un ar brillehm newaroht neko redſeht.

ſchis patihlamahs ſinas atneſa Bander gaſpaſchai jauku
laiku.

Zits eemeſlis atneſa ſchodeen ari komandantam un Fridrikei
jauku jo jauku laigunu.

Prohti, Waldrikis bija, uſ Bander mamas luhgſchana, Nih-
kites iſtaba eegahjis. Weitene ſehdeja pee lohga, uſ jauno
kohlli atſpeeduſehs, kura winai preeſſſcha bija.

„Jaunkundſ, mama wehlahs ſinaht, waj jums nepatikt ſchini
jauka laika uſ laukeem iſbraukt?“

Nihkrite ne-atbildeja, bet nogreeſa galwinu no wina nohſt,
un ſkatiſjahs par lohgu lauka.

„Waj jaunkundſe ir duſmiga?“ praſija Waldrikis, dohmadamſ
ka wina johlojoht. „Waj es ne-eſmu uſ brohlaſti uſ juhſu pa-
wehli weenu taſi ſchokolades wairak dſehris? Waj es ne-eſmu
riktiga un noſpreeſta laika no munſtires pahrnahjis?“

Winſch nedabuja nekahdas atbildes. Winſch ſtahweja lahdu
brihtinu fluzu zeedams, gahja tad pee durwim, ta prohjam
eet gribedams, greeſahs atkal atpalal un fajija nepazeetigi: „Nah-
zeet, Nihkit, laiks ir jauks!“

Uſ tam atſlaneja tahds „ne,“ it ta tas no ſapa buhtu
zehlees.

Winfch pee fchih's balf's isbihjaha, jo ta israh'dija, la winai fchee wahedi reisa ar afarahm bija isprukufchi.

„Kas jums laisch?“ winfch prafija bailigi un fahetra winas rohlu.

„Waj mama grib warbuht ar mums fchodeen winam pre-tim braukt? Waj winfch fchodeen buhs fche? Waj wina ko teiza?“ Fridrike prafija ahtri un fchahweja ar balto lakatu fawas faraudatas azis.

Baldrika azis aptumfchojaha. Puf dufmigi winfch fajija: „Al, Fridrike, tas nemas naw pareisi. Kad tu ta prafi! Waj tu tizi, kad es tewi tad eeluhgtu, kad es tilai drufzin no tam fajufstu? Kad Deews dohtu, la winfch tamehr ne-atbrauktu, la-mehr es buhfchu aifgahjis!“

„Kamdeht aifect?“

„Uf zitu pilsehtu. Es jaw tawa dufmfchanas deena generalim tamdeht rakfiju, bet ne-efmu wehl nekahdas atbildes dabujis.“

Rihkite ufuhfoja winu nopeetni. ufzehlahs un fajija: „Zuri, nenem par launu, bet tas naw lahga darihts!“

„Es nedrihktu, newaru un negribu fche palikt!“

„Baldrikt, waj tas ir teefa? Juh's ta isleekatees, la meh's muhfcham eenaidneeki palikfim!“

„Un juh's pagehrat manu nahwi, kad juh's mani gribeet fpeest par juh'su kahsu weefi buht!“

„Juh's netapfeet nekad uf manahm kahfahm eeluhgti! Kas tad jums ir teizis, la es efmu „ja“ teikufe?“

„Juh's nedrihktat tehnam pretotees!“

„Un, af Deews, es tomehr newaru to ja-wahrdi doht!“ fchuuffteja jaunfunde un applahja fawu waigu. Ari Baldrikt pahrehma winas fahpes. S'chi bija ta pirma reisa, kur wini fawa fawu fawu no fchih's leetas runaja, laut gan ta wineem arween prah'ta fahweja. Beidsama dufmfchanas deena, kad nu wini apdohmajahs, la wina jaunibas fatifchana waijadseja beigtees, tad nu wini tilai fajeh'dsa, zil mihti wini weens ohtram bija un la fchi fchirfchanahs wineem lohti gruhti panefama buhru. No winahm trim dufmfchanas deenas butfchannahm fahloht, wini apluhkojahs weens ohtru ar pawifam zitadahm azim. Ubi fapratahs; wini sinaja, la wini mihlejahs un tila mihleti, bes la to wahrdas isteikt waijadsetu. Abeem bija behenibas draudfiba it nejaufchi par mihlestibas leesmahm pahrtwehrtufehs. Weens gribeja to ohtram paslehpt, bet padarija nguni zaur tam wehl jo trafaku un nedsehfchamu.

Behz kahda briftina pegahja Baldriktis winai klacht un fajija: „Rihkt, meh's wairs nedrihktam ta apeetees, la lihds fchim!“

„Baldrikt, waj tad meh's waram ari zitadi weens pret ohtru ifturetees, la lihds fchim?“

„Waj wareht? Es? Tas ir ne-eehfchams! Al, es pats nefinaju, Rihkt, kas mana laime bija! Kad nu man tewis ir japafande, nu til es finu, la ir es efmu pasudis!“

„Pasudis, Zuri? Nefaki man to, un nedari mani nelaimigu!“

„Tas ir breefmigs wahrd's! Nefaki winu wairs!“

„Bet, kad winfch nahl?“

„Kad Deews gahdahs! S'che, Zuri, nem manu rohlu, tuhftofch reisu labaki es faderinafchohs ar nedfihwo weefi! Bet nefaki to ne papum, ne mamai! Es to gribu wineem teikt, kad laiks buhs. „Nem uf fcho wahrdi manu rohlu un esi manis deht meertigs!“

Winfch nehma winas rohlu un to butfchoja. „Tas ir ap-meerinafchanas wahrd's,“ fajija winfch. „To es nemas nedrihkteju fagaidiht. Bet es winu no jums peenemu. Kad juh's wina laufcheet, tad juh's manu firdi falaufifeet!“

— „Un waj nu juh's efat atkal preezigi un lamiigi?“

„Al, es nekad ne-efmu til laimigs bijis, la tagad!“ winfch iffauzahs.

„Brohjam!“ fauja Fridrike, „mama tewi gaidih's. Brohjam! Es apgehrfchohs un braukfchu lihds. Wina gruhda winu atpakal un pa durwim ahra; bet pee durwim atkaha wina fewi wehl nofkufyftiht. Winfch gahja la peedfchris un teiza Bander mamai, la Fridrike braukfchoht gan lihds. No laimes fpihbedama atkrita Fridrike krehfla, wina fapaoja no fawas pahrtleelas laimes un aismirfa wifu braukfchanu. Nati gaidija. Bander mama gahja beidsiht pate, Fridrikt fault. Wina fehdeja faprodama, fawu selta fprohgaino galwinu uf kruhtim nolcekufe un rohlas kkehpi turedama.

„Waj tu dohma, jeb Deewu luhds?“ prafija mama,

„Es efmu ar Deewu runajufe!“

„Waj tu esi wefela?“

„Ka engelis pee Deewa!“

„Waj pateefi, Rihkt? Nahdahs, la kad tu buhtu raudajufe?“

„Ja, es raudaju! Bet nu es efmu laimiga, mam!“

„Gita pee rateem! Es panemfchu tilai huhti!“

Wina nehma huhti un noftahjahs preefch fpeegela, apalfch kura ta rosa fihdes bante guleja, kuru Baldriktis winai ap dufmfchanas deenas kohkli bija apfehjis. Wina panehma fcho banti un apfehja few ap widukli.

Nahlamâ wakarâ bija Bander lunga namâ pirma seemas balle; ta fauja to Herbesheimê. Zitâs pilsehtâs fauz tahdas balles par krohnifcheem jeb tehjas wakareem. Herbesheimes bagatakâs familijâs bija tahds eeradums par seemu katra nedetâ, par rindai, fa-eefchanas jeb balles notureht. Saluhgte weefi kluma no balles dewejeem pazeenati un tad pahrlaida garo wakarâ ar fpehlehm, musiki, dseedafchana, farunu un johkeem. Bet fche ir japeemin, la apalfch ta wahreda „spehlehm“ naw wis kahrfchu fpehles jafaproht, ar kurahm tilai gekigi zilwefi, kuri jaw gandrihs fawu prah'tu pasaudefufchi un ahprah'tigo nama kandidati ir fawu, laiku lauwe.

Mums nebuhs aismirft, la kahrfchu fpehle preefch trala Franzijas kehmina Kahla VI ir ifgudrota un — lai neweens nepeemirft, kas ar kahrtim darbojahs, la winam wairs pilna prah'ta naw.

Bet fchowakar pee Bander lunga, newareja nemas uf musiki dseedafchana, un fpehleschana dohmaht. Jo fchi bija fchini seemâ pate pirma fa-eefchana. Weenam bija ohtram til dauds jafaka, un kad nu par trim deenahm wehl turklacht pirma atwente bija, tad war gan dohmaht, la tilai no winas ween wif runaja. Jaanee feewifchki farauza deguntinus un israh'dijahs netizigas. Dascha bija preeziga, la winai bruh'tgana nebija, bet kuru wina pehz atwentes laika nebuhtu wis atraidjufe; daschai labai firds bailigi farahwahs, kad eedohmajahs uf kahdu, kam winas nabaga firfnina peedereja. Wezakahs feewas, pehz gruntigas pahrdohmafchanas ari tam peekrita, la no nedfihwa weefa waijagoht fargatees un la tur tal kas efoh't notizis.

(Eurpmat wehl.)

G r a u d i u n s e e d i.

Sinaschanas ta leelaka bagatiba.

Va leelakai dalai zilveki dšenahs pehz bagatibas. Par bagatu wini tura to, kam laizigas mantas wairaf, neta winam preeksch deenifskas pahrtikas wajaga. Bet tam wahredinam „bagatiba“ ir wispahrigaka nosihmeschana: ta ir tahda buhschana, kad kaut kas, lo wehlahs, leelâ daudsumâ atrohnahs, kâ par peemehru: dohmu bagatiba, gudru eedohmu bagatiba u. t. pr. Laizigas mantas sinams, kad tahs Deewam par gohdu un zilwekam par labu walka, ir leels labums, zaur tahm war us wisadu wihsî fawu dsihwojchanu isglihtohht un patihkamafu padariht, kas nabagam naw eespehjamâ.

Ta wisu leelaka bagatiba nepastahw wis eefsch laizigahm mantahm: jo tahs war mums zaur nelaimi weegli pohstâ aiseet. Rahds labi padsihwojis, usweetas dsihwodams fatnneeks, fawas labas uszihtibas un ari labas semes pehz, sakrahjis fawim til daudsi laizigas mantas, ka waretu wisu fawu muhschu no tahm pahrtikt; bet lo tahs palihds, eesper pehrkons wina ehkâs, nodeg mahja, flehtis ar labibu, kuhtes, stali ar lohpeem — kur nu ir bagatiba? — wis pagalam. Beeschi ari atgadahs, ka tahs mantas naw wis zaur mums pascheem krahtas, bet mantotas, un tadeht padara mums mafal preeka, kâ pascha krahtas mantas, par peemehru sinaschanas, tikums, zeenifschana pee ziteem zilwekeem. Winas ir daschreis ari us nepareisigu wihsî mantotas un newar tadeht nekahdas ihstas mantas buht, dohd mums gan ahrihu gohdu pee ziteem, bet eefschfigu nizinaschanu, tas ir: preekschâ nonem jepuri, bet no palatas labi issobho.

Sinaschanas ir ta leelaka bagatiba. Kâ jaw mehs sinam, ka pascha krahtas mantas ir sinaschanas, mahzibas u. t. pr. tad tahs newaram wis no ziteem mantoht, kâ laizigas mantas, bet ir til mums zaur pahcha uszihtigu dsihwojchanohs rohka dabujamas, un tadeht, ka mehs paschi ar fawu uszihtibu winas efam mantojuschi, dohd winas mums aridsan wairaf un augstalus preekus. Laizigas mantas drihs war pohstâ aiseet zaur sagteem, zaur uguns- jeb uhdens-grehku; tur preti sinaschanas newar nekâ pohstâ eet. Zaur winahm ari tas nabagalais war drohysch buht, fawu pahrtiku nopelniht. Winas atfwer laizigu mantu bagatibu un war tahs pagohdaht, jo weikls un gudrs zilweks teef katra weeta meflehts. Winas war gon ari, bet ne us til daschadu wihsî, aplam walkaht, kâ laizigas mantas bagatibu. Winas isglihto muhsu dsihwi, jo labi mahzitam (kas ar sinaschanahm bagats) weizahs wifas wina dari- schanas, pascham par labu un ziteem par patihschanu. Sinaschanas mohdina un ustur prahtu preeksch jaukakeem, augstakeem preekeem. Ir labis lihdsjellis pret garu laiku. Palihds pee ziteem zeenifchanu eemantohht, kamehr bagatais muklis teef mehdihts, nizinahts un isjmeets.

Tapehz, jaunelli, ja tu gribi pateesi bagats buht, tad krahj few sinaschanas un dsenees par wisahm leetahm ar uszihtibu fawu garu isglihtohht. G. Kr. Preedit.

G r a u d i n i.

Dauds no mihslestibas runa, daudis par draudsibu treez, bet maf starp wineem tahdu, kas ihstu mihslestibu fawutufchi un pa-

teefu draudsibu atsinufchi, tapat kâ teem, kas swehtus wahrdus weenumehr mutê tura, wisu mafal deewbihjibas ir fredi.

Til tas nahzis pee ihstas swabadibas, kas fawu spehku un teefibu rohbeschas affinis; tapat kâ putnis gaisds lidinadamees un siws uhdeni pelledama bauda pilnu swabadibu, bet ne ohtra- di, kad putnis newaredams uhdens dibinâs mist jeb siws pa gaissem lidinatees, schelotohs par trubstoschu swabadibu.

Gaisma ir swehtiga, kas tumfchunus apgaismo, kâ ka wisu waram redseht, bet gaisma, kas azis apstulbo, ir flahdiga, tapehz pehz gaismas zenschotees ja-eewehro mehrs. Gaisma lihdsinajahs ugunim: peenahkamâ kahrtâ uguns muhs silda, bet uguns ari dedfina.

Ta leelaka flawa, lo zilweks war eemantohht, ir ta, ka winsch no faweem eenaidneekeem teef flawehts; bet ta leelaka neslawa ir ta, ka pats fewi flawê. Latweetis tahdu noleef furu kahrtâ, fazidams: „kas funitni asti pazels, ja ne pats.“

Dabas brihnumi.

Neween tas ir dabas brihnumâs, kas neparedsehts un peedsihwohts dabâ parahdahs, bet ari katra parahdijumu, lo pehz dabas sinameem likumeem newar issklaidroht, war par dabas brihnumeem nosaukt. Par schahdeem brihnumeem grihu schê kahdus wahrdus faziht, pahri atgadijumus peemineht.

Ir tahdi zilweki bijuschi, kas zitadi meefigi un garigi ir wefeli, kam nekahdas wainas un kaites nebija, un tatschu daschus ehdeenus newareja ehst. No kam schahda buhschana zehlfefhs, to newar issklaidroht. Reif bija Sdanija kahds zilweks, kas newareja maifi ehst un kad winsch kahdâ mahjâ eegahja, kur maife tika zepta, tad winsch, maifes smaku fahohdis, pagihba. Tapat bija Franzija kahds augstmanis, kas pagihba, kad winsch ohbolu redseja. Wehl jo ehromoti bija ar zitu kahdu Franzusi, kas tuhliht galwas fahpes dabuja, kad sihpolu redseja, bet pee ehdeeneem sihpulus labpraht ehda, kad sinaja, ka tee klahht peelikti. Wehl daudis schahdus atgadijumus waretum pastahstih.

S k a u d i b a.

„Mihsto Skaiskalmis, ka tas nahlahs, ka juhs neprezatees, jaw efat wezs puifis? Waj tad neweena meita juhs nenem?“

„Redseet, mihsa nahburdse, kâ naw mana waina. Kad kahdu fmuuku fluki ceraugu, tad eeseenu masgu fawâ nehfdoga, bet ohtrâ rihtâ masgs israifihst. Laikam kahds flaugis, kas man newehl prezatees, arweenu tohs masgs atraifa.“

Tâ kâ rohse.

Seedi mana mihslata,
Tâ kâ rohse skaislata;
Rohsi labpraht apfobju —
Tew no firds es mihsleju. —
Rohsite seed dahrsinâ,
Bet tu manâ firsninâ;
Abas firschu lutelles —
Dahrgo juhlu deewelles. —

Stihpneeta Pahwils.

Atbildebams redaktores Ernst Plateâ.